

Θέμα : Πολιτική της Κυβέρνησης στη Δημόσια Διοίκηση

Στο κείμενο που επισυνάπτεται περιέχονται σκέψεις που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν στις ομιλίες του Πρωθυπουργού στα εγκαίνια της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης. Υπό αυτήν την έννοια το κείμενο προσφέρεται περισσότερο για άντληση ιδεών και αξιοποίηση παραθεμάτων.

Αθήνα, 26 Αυγούστου 1998

dis.E/DI/OmiliaD.E.TH.doc/26.8.98/p.1-11/rp ,md

Πολιτική της Κυβέρνησης στη Δημόσια Διοίκηση

I

Εφαρμόζοντας με σταθερότητα και συνέπεια όσα εξαγγείλαμε στις προγραμματικές μας δηλώσεις, είμαστε σήμερα σε θέση να αποτιμήσουμε το συνολικό έργο που επιτελέστηκε ως τώρα για τον εκσυγχρονισμό και την αναζωογόνηση της δημόσιας διοίκησης.

Την προσπάθειά μας επικεντρώσαμε κυρίως στη ριζική αναμόρφωση όλων των δομών της διοίκησης. Έπρεπε να προχωρήσουμε έτσι, ώστε οι παραδοσιακές, γραφειοκρατικές, αντιαναπτυξιακές δομές του ελληνικού διοικητικού συστήματος να αντικατασταθούν από νέους θεσμούς, που ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις μίας σύγχρονης ευρωπαϊκής κοινωνίας. Θεσμούς, που βασίζονται σε μία νέα αντίληψη των σχέσεων κράτους - πολίτη, που συμβάλλουν στη δημιουργία μίας διοίκησης κοινωνικά ευαίσθητης και εκφράζουν τη νέα φιλοσοφία για τον επιτελικό ρόλο του κράτους ως στρατηγείο στην οικονομική ανάπτυξη της Χώρας.

Μία παραγωγική διοίκηση με σύγχρονο πνεύμα πρέπει να διαπνέεται από αρχές που αποσκοπούν στη δημιουργία των κατάλληλων όρων για τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής του πολίτη. Την οργάνωση και τη λειτουργία της διοίκησης προσδιόριζαν παραδοσιακά η αρχή της *αποκέντρωσης* και η αρχή της *αποτελεσματικότητας*. Η αλλαγή της αποστολής του κράτους και η ανάδειξη νέων λειτουργιών επιβάλλουν όμως τη διατύπωση και νέων αρχών. Πρόκειται για τις αρχές της *ανθρώπινης, κοινωνικά ευαίσθητης και διαφανούς* διοίκησης, που αναπροσδιορίζουν την αποστολή και τις λειτουργίες της.

Σταθερό στοιχείο της πολιτικής μας υπήρξε από την πρώτη στιγμή που αναλάβαμε την εξουσία η *αποκέντρωση*. Το συγκεντρωτικό και αυταρχικό κράτος ήταν καιρός να δώσει τη θέση του στην αποκεντρωμένη διοίκηση και την ισχυρή αυτοδιοίκηση.

Η διοίκηση δεν είναι φυσικά αυτοσκοπός. Η λειτουργία της αποβλέπει στην παραγωγή συγκεκριμένων *αποτελεσμάτων* και, διαμέσου αυτής, στην εξυπηρέτηση του

δημοσίου συμφέροντος. Για να είναι αποτελεσματική η διοίκηση πρέπει φυσικά να διαπνέεται από αντιγραφειοκρατικό πνεύμα και να διακρίνεται για την ευελιξία της.

Είναι καιρός όμως, πέρα απ' αυτά, να αντιληφθούμε ότι η διοίκηση υπάρχει για να εξυπηρετεί τις ανάγκες του πολίτη. Υπάρχει για να δημιουργεί τους όρους που βοηθούν το σύγχρονο άνθρωπο να πραγματώνει την ελευθερία του. Πρέπει γι' αυτό να συμβάλλουμε όλοι να αποκτήσει *ανθρώπινο πρόσωπο*. Η υποστήριξη της πρωτοβουλίας των πολιτών και της δημιουργικής διάθεσής τους είναι βασικά κριτήρια για κάθε διοικητική δράση.

Η διοίκηση δεν αρκεί να είναι ανθρώπινη. Πρέπει να είναι και *κοινωνικά ευαίσθητη*. Γι' αυτό δεν επιτρέπεται να συμπεριφέρεται αποστασιοποιημένη από το πρόσωπο και το πρόβλημα που το απασχολεί. Η πραγματικότητα αυτή δεν είχε κερδίσει ως τώρα την προσοχή μας. Η διοίκηση παρουσιάζεται έτσι συχνά ως κοινωνικά ανάλγητη.

Η κατάσταση αυτή επιβάλλεται να αλλάξει αμέσως. Η κοινωνική ευαισθησία πρέπει να αποτελεί βασικό στοιχείο για τη λήψη κάθε απόφασης. Εγκύκλιοι, οδηγίες, προγράμματα επιμόρφωσης, αποτελούν μέτρα που θα συμβάλλουν στη μετάγγιση της κοινωνικής ευαισθησίας σε όλο το σώμα της διοίκησης.

Η σύγχρονη δημοκρατία είναι ανοικτή. Γι' αυτό και η πληροφόρηση του πολίτη για κάθε ζήτημα που τον αφορά αποτελεί αξία από μόνη της. Πολίτης *κυριολεκτικά* είναι μόνον ο πληροφορημένος πολίτης. Σταθερός στόχος μας παραμένει, λοιπόν, η επικράτηση της *διαφάνειας* στον τρόπο λειτουργίας της διοίκησης. Σε μία σύγχρονη ανοικτή δημοκρατία δεν νοούνται στεγανά στη κρατική διοίκηση και την αυτοδιοίκηση. Ο πολίτης πρέπει να έχει πρόσβαση και αξιόπιστη πληροφόρηση για κάθε ζήτημα που τον αφορά.

Αυτές ακριβώς οι αρχές της αποκέντρωσης, της αποτελεσματικότητας, της διαφάνειας, της διοίκησης με ανθρώπινο πρόσωπο και κοινωνική ευαισθησία, δεσπόζουν στο νομοθετικό μας έργο.

Οι πρωτοβουλίες εκσυγχρονισμού των δομών και της λειτουργίας της διοίκησης ολοκληρώνονται, εξάλλου, σε μία στιγμή που το κράτος καλείται να παρακολουθήσει τα νέα δεδομένα της σύγκλισης των ευρωπαϊκών οικονομιών και της επικείμενης ένταξης

της χώρας στην ONE. Αποτελεί γι' αυτό αδήριτη ανάγκη ο νέος θεσμικός εξοπλισμός να αποδώσει γρήγορα, ώστε η διοίκησή μας να φτάσει την ποιότητα και αποτελεσματικότητα των εταίρων μας. Πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι η αναβάθμιση της ανταγωνιστικότητας της χώρας στο υπό διαμόρφωση νέο ευρωπαϊκό και διεθνές περιβάλλον εξαρτάται κατεξοχήν από αυτή την προϋπόθεση.

Για αυτούς τους λόγους, προχωρήσαμε αποφασιστικά στην εφαρμογή ενός ευρύτατου προγράμματος διοικητικής μεταρρύθμισης με τρεις κύριους στόχους :

- την ανασυγκρότηση της δομής του κράτους και της δημόσιας διοίκησης.
- τον εκσυγχρονισμό της λειτουργίας της.
- τη στελέχωσή της με αξιοκρατικούς όρους και την ανάδειξη ενός νέου πρότυπου του δημοσίου υπαλλήλου.

II

Όσον αφορά τη δομή του κράτους προχωρήσαμε στην καθιέρωση των τεσσάρων επιπέδων διοίκησης και αυτοδιοίκησης. Με βάση αυτή τη δομή θα πορευτεί η χώρα από εδώ και πέρα.

Συγκεκριμένα:

Στο χώρο της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης ολοκληρώσαμε τη μεγάλη προσπάθεια για τη δημιουργία βιώσιμων και ισχυρών δήμων. Με το Πρόγραμμα “ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ”, ξεκινήσαμε την ανασυγκρότηση της κατακερματισμένης και ανήμπορης τοπικής αυτοδιοίκησης με τη δημιουργία νέου τύπου δήμων. Δήμων που θα είναι σε θέση να αναλάβουν ουσιαστικό αναπτυξιακό ρόλο και να απελευθερώσουν τις δυνάμεις εκείνες που θα βγάλουν τα χωριά από την απειλούμενη ερήμωσή τους.

Οι νέοι δήμοι θα επιτρέπουν πλέον στους πολίτες της υπαίθρου να απολαμβάνουν όλες τις βασικές διοικητικές και κοινωνικές υπηρεσίες που σήμερα παρέχονται μόνο στους πολίτες των αστικών κέντρων. Θα είναι σε θέση να φροντίζουν όσους έχουν ανάγκη, τους ηλικιωμένους, τα παιδιά, τους ανέργους και τα άτομα με ειδικές ανάγκες.

Για το σκοπό αυτό προβλέφθηκε μέσα από το Ειδικό Πρόγραμμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης η υποστήριξη των νέων δήμων με το μηχανολογικό εξοπλισμό, αλλά και

τις υποδομές που τους έλειπαν για να παίζουν δημιουργικά το ρόλο τους. Για παράδειγμα, προβλέφθηκε η στέγαση των υπηρεσιών σε νέα κτίρια, η μηχανοργάνωσή τους, η κατάρτιση των στελεχών τους.

Με τους ειδικούς επιστήμονες που πλέον προσλαμβάνονται δίνουμε ζωή και προοπτική στους πρωτοβάθμιους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Με την πρότυπη οργάνωση, τις σύγχρονες μεθόδους διαχείρισης, με συστήματα πληροφορικής θα αλλάξει πραγματικά η εικόνα και η λειτουργία τους.

Ταυτόχρονα, καθιερώνεται η *διαφάνεια στα οικονομικά* των δήμων. Οι νέοι, αυστηροί κανόνες ελέγχου για τα έργα και τις προμήθειές τους, αλλά και το νέο λογιστικό σύστημα των Ο.Τ.Α. βάζουν τα θεμέλια μίας διαφανούς και αποτελεσματικής οικονομικής διαχείρισης.

Στο χώρο της *νομαρχιακής αυτοδιοίκησης* εγκαινιάσαμε ένα ευρύ πρόγραμμα εκσυγχρονισμού και υποστήριξής της, ώστε να μπορεί να επιτελεί καλύτερα την αποστολή της. Ο δημιουργικός τρόπος άσκησης των αρμοδιοτήτων αποτελεί άλλωστε την καλύτερη απάντηση σε όσους, υπονομεύοντας το θεσμό, επιμένουν να τις εμφανίζουν ως ανύπαρκτες.

Στόχος είναι να κερδηθεί και στη νομαρχία, στο κατεξοχήν επίπεδο όπου ο πολίτης συναλλάσσεται με τις δημόσιες υπηρεσίες, το στοίχημα : να πλησιάσει δηλαδή το κράτος τον πολίτη και να εξυπηρετήσει πραγματικά τις ανάγκες του.

Ουσιαστικό βήμα προς αυτόν το στόχο είναι η διασφάλιση της *οικονομικής αυτοτέλειας* της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης και η κατοχύρωση του προσωπικού της. Προχωρούμε επίσης με γρήγορους ρυθμούς στην μηχανοργάνωση των υπηρεσιών της Νομαρχίας και στην απλοποίηση των διαδικασιών της, αλλά και στην *κατάρτιση* τόσο των υπαλλήλων όσο και των αιρετών στελεχών της.

Στις *δεκατρείς Περιφέρειες της χώρας* γίνεται μία εργώδης προσπάθεια για να δημιουργήσουμε τη σύγχρονη αποκεντρωμένη διοίκηση που θα φέρει το κράτος πιο κοντά στον πολίτη και τις ανάγκες του, πιο κοντά στον παραγωγικό ιστό της χώρας. Συγκροτείται έτσι μία περιφερειακή διοίκηση ικανή, τόσο να προγραμματίζει

αποτελεσματικά την περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, όσο και να αναλάβει το βάρος όλων εκείνων των αρμοδιοτήτων εκτελεστικής φύσης που πλέον μεταφέρονται στο επίπεδό της.

Στη θέση των διάσπαρτων κρατικών υπηρεσιών που υπήρχαν μέχρι σήμερα συστήθηκε ήδη ενιαία διοικητική μονάδα, με δικό της προσωπικό και προϋπολογισμό. Επικεφαλής της είναι ο Περιφερειάρχης και ο Γενικός Διευθυντής της Περιφέρειας. Έχουν ήδη γίνει μετατάξεις 7000 υπαλλήλων που στελεχώνουν σήμερα τις νέου τύπου περιφέρειες.

Στην περιφέρεια δίνονται πλέον τα απαραίτητα για τον προγραμματικό της ρόλο εργαλεία, με το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης, τη Συλλογική Απόφαση Έργων Περιφέρειας και την εισαγωγή ενός συστήματος παρακολούθησης των έργων. Επίσης με το πρόγραμμα στέγασης των διάσπαρτων ακόμη υπηρεσιών, θα δημιουργηθούν 13 ενιαία και σύγχρονα Περιφερειακά Διοικητήρια.

Στο χώρο της κεντρικής διοίκησης, ξεκινήσαμε την μεγάλη προσπάθεια να φτιάξουμε υπουργεία - επιτελικές μονάδες σχεδιασμού και παραγωγής πολιτικής και ελέγχου, στη θέση των υπερφορτωμένων και παρωχημένων δομών που υπήρχαν μέχρι σήμερα.

Για το σκοπό αυτό ολοκληρώνεται η μακρά και επίπονη διαδικασία μεταφοράς μίας νέας δέσμης αρμοδιοτήτων από τα υπουργεία προς την περιφέρεια και την αυτοδιοίκηση πρώτου και δεύτερου βαθμού. Δίνεται έτσι σιγά - σιγά τέλος στην απαράδεκτη εικόνα των πολιτών που περιφέρονται στους διαδρόμους των υπουργείων για να ρυθμίσουν τις υποθέσεις τους, αντί να προσφεύγουν στον φυσικό χώρο εξυπηρέτησής τους, που είναι η περιφέρεια, η νομαρχία ή ο δήμος.

Παράλληλα, αναμορφώνονται ριζικά οι οργανισμοί των υπηρεσιών, για να λειτουργήσουν, μακριά από τις γραφειοκρατικές δομές του παρελθόντος, όπου φτιάχνονταν υπηρεσίες για να δοθούν καρέκλες. Θεσμοθετήσαμε ταυτόχρονα ευέλικτες και διαφοροποιημένες επιτελικές μονάδες για κρίσιμους τομείς πολιτικής. Εκεί όπου χρειάζεται δημιουργούμε *Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές*. Στην αναθεώρηση του Συντάγματος προβλέψαμε τη διασφάλιση του ρόλου τους, θωρακίζοντάς τες με

συνταγματικές εγγυήσεις. Προωθούμε επίσης ευέλικτες διοικητικές μονάδες με συντονιστικό ρόλο όπως το ΕΛ.Κ.Ε. για την προσέλκυση επενδύσεων και η Μ.Ο.Δ.

Συνεχίζεται, τέλος, η προσπάθεια εξοικονόμησης των φορέων της κεντρικής διοίκησης, αλλά και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου έτσι ώστε να καταργήσουμε όλα εκείνα που δεν παράγουν πλέον έργο, ή εκείνα που έπαψαν να έχουν λόγο ύπαρξης.

Οι δήμοι νέου τύπου, η νομαρχιακή αυτοδιοίκηση με ουσιαστικές αρμοδιότητες και οικονομική αυτοτέλεια, οι περιφέρειες που προγραμματίζουν και υλοποιούν την αναπτυξιακή μας προσπάθεια και η περιορισμένη και συγκεντρωμένη στον επιτελικό της ρόλο κεντρική διοίκηση συγκροτούν τη νέα δομή του κράτους, ικανή να ανταποκριθεί στις προκλήσεις του 21ου αιώνα, στις ανάγκες μίας σύγχρονης κοινωνίας, στις απαιτήσεις του Ευρωπαίου Πολίτη.

III

Η ανασυγκρότηση της δομής του κράτους ήταν και είναι αναγκαίος όρος για να μπορεί να έχει η δημόσια διοίκηση την απόδοση που απαιτεί ο πολίτης. Δεν είναι όμως αρκετός. Η ανάπτυξη, οι νέες κοινωνικές ανάγκες για εκπαίδευση και αντιμετώπιση της ανεργίας, για υγεία και κοινωνική αλληλεγγύη απαιτούν μία μεγάλη προσπάθεια αλλαγής ως προς την εσωτερική λειτουργία και την απόδοσή της. Η προσπάθεια αυτή αφορά όλα τα επίπεδά της : την κεντρική διοίκηση, τις περιφέρειες, τις νομαρχίες και τους νέους δήμους.

Με μία νέα σειρά παρεμβάσεων αλλάζει έτσι ριζικά η λειτουργία της δημόσιας διοίκησης. Βασικός στόχος μας είναι η βελτίωση της παραγωγικότητάς της και η δημιουργία ενός νέου διοικητικού “πολιτισμού”. Υιοθετήθηκαν έτσι για πρώτη φορά ευέλικτες μέθοδοι και διαδικασίες, όπως οι Ομάδες Διοίκησης Έργου, που επιτρέπουν την αποτελεσματική λειτουργία έξω από αγκυλωμένα γραφειοκρατικά σχήματα, όπου όλοι είναι ταυτόχρονα υπεύθυνοι και ανεύθυνοι. Οι Ο.Δ.Ε. διαχειρίζονται ήδη, και με

επιτυχία, εξειδικευμένα προγράμματα και έργα που η παλαιά δομή της δημόσιας διοίκησης αδυνατούσε να εκτελέσει.

Ταυτόχρονα προωθείται η *εισαγωγή σύγχρονων συστημάτων πληροφορικής*. Μία διοίκηση που έχει μείνει στη λογική του εγγράφου και που δεν αξιοποιεί για την εξυπηρέτηση του πολίτη τις νέες δυνατότητες της σύγχρονης τεχνολογίας ανήκει προ καιρού στην ιστορία. Γι' αυτό προχωρούμε με γρήγορους ρυθμούς στην υλοποίηση του συνόλου των προγραμμάτων μηχανοργάνωσης των υπουργείων και υπηρεσιών. Επίσης ετοιμάζουμε τα έργα πληροφορικής της επόμενης γενιάς, ώστε με τη δικτύωση των επιμέρους μηχανοργανωμένων υπηρεσιών να εξασφαλίσουμε τη βέλτιστη δυνατή αξιοποίηση των πληροφοριών από το σύνολο της διοίκησης. Ταυτόχρονα μετρούμε το έργο που παράγουν οι υπηρεσίες, αλλά και το κόστος που αυτό συνεπάγεται.

Μία Δημοκρατία που λειτουργεί σωστά κρίνεται και από την ύπαρξη *συστημάτων ελέγχου* στη λειτουργία του κρατικού μηχανισμού. Ο λόγος είναι προφανής. Μόνον με τον τρόπο αυτό περιορίζεται δραστικά η διαφθορά. Για πρώτη φορά εισάγουμε τέτοια *συστήματα ελέγχου* που ήταν, δυστυχώς μέχρι σήμερα, κάτι εντελώς άγνωστο στη χώρα μας και προχωρούμε ήδη στη διενέργεια συνεχών ελέγχων σε κρίσιμους τομείς πολιτικής με το νεοσύστατο σώμα Επιθεωρητών της Διοίκησης. Έτσι θα εμπεδωθεί η εικόνα μίας διοίκησης που λειτουργεί κάτω από αυστηρούς κανόνες με σταθερό γνώμονα την εξυπηρέτηση του πολίτη και του δημόσιου συμφέροντος.

IV

Παράλληλα με την ανασυγκρότηση της *δομής* και τον εκσυγχρονισμό της *λειτουργίας* της δημόσιας διοίκησης απαραίτητος ήταν και ένας ριζοσπαστικά *νέος τρόπος στελέχωσής της* και ένα *νέο πρότυπο* δημοσίου υπαλλήλου. Γι' αυτό προχωρήσαμε στην ανάδειξη και τη θεσμική διασφάλιση του νέου ρόλου του δημοσίου λειτουργού από την πρόσληψή του, την κατάρτισή του, την περιοδική επιμόρφωσή του, την εξέλιξή του στην ιεραρχία, τον τρόπο δουλειάς του μέχρι την παρακολούθηση της απόδοσής του.

Συγκεκριμένα:

Βελτιώνουμε συνεχώς το σύστημα προσλήψεων στον δημόσιο τομέα, απλοποιώντας τις σχετικές διαδικασίες, επεκτείνουμε ταυτόχρονα και κατοχυρώνουμε την αξιοκρατία και τη διαφάνεια. Εμπεδώνουμε ακόμη περισσότερο τις επιλογές και το πνεύμα του νόμου 2190/94, της ιστορικής αυτής πρωτοβουλίας μας, που έσωσε το κύρος του πολιτικού μας συστήματος, περιορίζοντας δραστικά τις πελατειακές εξαρτήσεις και τη συναλλαγή που καταταυράννησε τον τόπο και αποσάθρωσε τη δημόσια διοίκηση. Το κράτος πλέον θα στελεχώνεται αξιοκρατικά. Η επιλογή αυτή, με τη συνταγματική αναθεώρηση θα καταστεί μη αναστρέψιμη. Αποτελεί, εξάλλου, αμετάθετη απόφασή μας η ανανέωση του ανθρώπινου δυναμικού της Δημόσιας Διοίκησης να προέλθει αποκλειστικά από την πρόσληψη εξειδικευμένου προσωπικού, που μπορεί να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις των καιρών.

Προγραμματίζεται πλέον η υποχρεωτική αρχική κατάρτιση όλων των νεοεισερχομένων στελεχών, αλλά και η υποχρεωτική προαγωγική εκπαίδευση των υψηλόβαθμων υπαλλήλων της δημόσιας διοίκησης, σε εξειδικευμένους και κρίσιμους τομείς άσκησης πολιτικής.

Με το νέο δημοσιοϋπαλληλικό κώδικα, που δεν είχε αλλάξει εδώ και 50 περίπου χρόνια, προβλέπεται η αλλαγή του συστήματος εξέλιξης των δημοσίων υπαλλήλων, και δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για τη συγκρότηση ενός σύγχρονου και αποτελεσματικού σώματος δημοσίων υπαλλήλων. Επαναφέρουμε την ιεραρχία και την φυσική ηγεσία, βασισμένοι πλέον στην αξιοκρατία, μακριά από πολιτικές, κομματικές και συνδικαλιστικές εξαρτήσεις. Επίσης δημιουργούμε νέες κατηγορίες υπαλλήλων, όπως τους διευθυντικούς κλάδους, που θα σηκώσουν μεγάλο βάρος της διοίκησης του 21ου αιώνα. Στην ίδια κατεύθυνση κινείται και η θεσμοθέτηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων στη Δημόσια διοίκηση.

Με τους νέους, αυστηρούς κανόνες πειθαρχικού δικαίου που για πρώτη φορά θεσμοθετούνται στο νέο Δημοσιοϋπαλληλικό Κώδικα, εξασφαλίζεται μία γρήγορη και αποτελεσματική πειθαρχική διαδικασία κατά των φαινομένων κακοδιοίκησης και διαφθοράς. Δίνουμε τέλος στην ατιμωρησία των επίορκων που μέχρι σήμερα κρύβονταν πίσω από χαλαρές ή ανύπαρκτες διαδικασίες, μέσα από μηχανισμούς στρεψοδικίας και νοσηρής αλληλεγγύης.

Με τις νέες διαδικασίες πρόσληψης, κατάρτισης, εξέλιξης στην ιεραρχία, αλλά και ελέγχου της δράσης των στελεχών της διοίκησης, αναδεικνύεται ο νέος ρόλος του δημοσίου υπαλλήλου, ικανού να συμβάλλει στην ανάπτυξη του τόπου και να ανακτήσει το κύρος του στην ελληνική κοινωνία.

V

Η συστηματική αυτή προσπάθεια δεν είναι βέβαια αυτοσκοπός. Η ανασυγκρότηση του κράτους και όλης της δημόσιας διοίκησης έχει ως τελικό αποδέκτη τον πολίτη. Με την ολοκλήρωση της θεσμικής αναδιοργάνωσης, το επίκεντρο των προσπαθειών μας εντοπίζεται γι' αυτό στη βελτίωση με *από* τρόπο των παρεχομένων υπηρεσιών στον πολίτη.

Συγκεκριμένα:

Με το ολοκληρωμένο πρόγραμμα *“Ποιότητας για τον Πολίτη”*, θα βελτιωθεί η καθημερινή ποιότητα ζωής των πολιτών μέσα από το επίπεδο των υπηρεσιών που τους προσφέρει το κράτος. Γνώμονάς του είναι οι ανάγκες και οι απαιτήσεις των υπηρεσιών *“πρώτης γραμμής”*, όπως είναι οι περιφερειακές κρατικές υπηρεσίες και η Αυτοδιοίκηση. Προς αυτήν την κατεύθυνση κινείται λ.χ. η δυνατότητα που παρέχεται πλέον στον καθένα να διεκπεραιώνει τηλεφωνικά μεγάλο μέρος τυποποιημένων διαδικασιών, όπως η έκδοση πιστοποιητικών.

Σημαντική καινοτομία αποτελούν επίσης τα *“Κέντρα Πληροφόρησης Πολιτών”*, που ιδρύονται σε κάθε περιφέρεια και νομαρχιακή αυτοδιοίκηση. Θα εξασφαλιστεί έτσι η έγκυρη και γρήγορη πληροφόρηση του πολίτη για την αρχή προς την οποία πρέπει να απευθυνθεί και κάθε λεπτομέρεια που σχετίζεται με την προβολή των αιτημάτων του.

Πέρα από αυτήν τη βασική πληροφόρηση, ο πολίτης πρέπει να γνωρίζει με σαφήνεια και ακρίβεια τι μπορεί και πρέπει να αναμένει από τη Διοίκηση. Οι προσδοκίες και οι αξιώσεις του αποτυπώνονται πλέον σε *“Χάρτες Δικαιωμάτων του Πολίτη”*.

Ένα ακόμη παράδειγμα πρωτοβουλίας για την ανακούφιση του πολίτη από συνήθεις ταλαιπωρίες είναι η δημιουργία των *“Υπηρεσιών Μίας Στάσης”*. Πρέπει

επιτέλους και στη Χώρα μας να γίνει συνείδηση ότι θα κυκλοφορεί ο φάκελος και όχι ο πολίτης από υπηρεσία σε υπηρεσία.

Επίσης, με το νέο *Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας* επιταχύνουμε την αποτελεσματικότητα αλλά και την απλοποίηση του έργου της διοίκησης. Παράλληλα προωθούμε την απλούστευση των δικαιολογητικών: Για τις άδειες λ.χ. που εκδίδει η νομαρχιακή αυτοδιοίκηση προσβλέπουμε στην κατάργηση του 50% των δικαιολογητικών που απαιτούνται σήμερα.

Η ενεργοποίηση, τέλος, του θεσμού του *Συνηγόρου του Πολίτη*, θα δώσει σε κάθε πολίτη τη βεβαιότητα ότι τα αιτήματα ή τα προβλήματά του δεν θα χάνονται σε γραφειοκρατικούς δαιδάλους των υπηρεσιών. Η ανταπόκρισή τους θα ελέγχεται και ο ενδιαφερόμενος θα μπορεί να παρακολουθεί τον έλεγχο αυτό.

VI

- Μία διοίκηση ορθολογικά διαρθρωμένη, αποκεντρωμένη, αποτελεσματική και ευέλικτη στη λειτουργία της, που αξιοποιεί σωστά το ανθρώπινο δυναμικό της.

- Μία διοίκηση που υπάρχει για να εξυπηρετεί τις ανάγκες του πολίτη, να τον βοηθά να λύνει τα προβλήματά του, να αναπτύσσει πρωτοβουλίες και να πραγματώνει την ελευθερία του.

- Μία διοίκηση ανθρώπινη και κοινωνικά ευαίσθητη.

- Μία διοίκηση διαφανής και αξιόπιστη.

Αυτό το *όραμα* υλοποιείται μέσα από ένα ευρύτατο και συνεκτικό *σχέδιο* διοικητικής ανασυγκρότησης.

Το μεταρρυθμιστικό έργο που έχει συντελεσθεί θα αρχίσει να αποδίδει με ταχύτερους ρυθμούς. Προτεραιότητά μας από εδώ και στο εξής είναι να το αξιοποιήσουμε πλήρως για να επιταχύνουμε τη βελτίωση των υπηρεσιών και την αναβάθμιση της ποιότητας της ζωής μας.

Αθήνα, 26 Αυγούστου 1998